

Brüssel, 21. november 2018
(OR. en)

14561/18

ENV 798
MI 871
DELECT 154

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Kättesaamise kuupäev:	19. november 2018
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	C(2018) 7505 final
Teema:	KOMISJONI DELEGEERITUD DIREKTIIV (EL) .../..., 16.11.2018, millega muudetakse tehnika arenguga kohandamise eesmärgil Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/65/EL III lisa seoses erandiga, milles käsitletakse plii kasutamist aktivaatorina lahenduslampide fluorestseerivas pulbris, mis sisaldab luminofoore

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument C(2018) 7505 final.

Lisatud: C(2018) 7505 final



Brüssel, 16.11.2018
C(2018) 7505 final

KOMISJONI DELEGEERITUD DIREKTIIV (EL) .../...,

16.11.2018,

millega muudetakse tehnika arenguga kohandamise eesmärgil Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/65/EL III lisa seoses erandiga, milles käsitletakse plii kasutamist aktivaatorina lahenduslampide fluorestseerivas pulbris, mis sisaldab luminofoore

(EMPs kohaldatav tekst)

SELETUSKIRI

1. DELEGEERITUD ÕIGUSAKTI TAUST

Käesoleva komisjoni delegeeritud direktiiviga muudetakse tehnika arenguga kohandamise eesmärgil Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/65/EL teatavate ohtlike ainete kasutamise piiramise kohta elektri- ja elektroonikaseadmetes (uuesti sõnastatud)¹ (edaspidi „direktiiv RoHS 2“) III lisa seoses erandiga plii teatavate kasutusviiside osas.

Direktiivi RoHS 2 artikli 4 kohaselt on piiratud teatavate ohtlike ainete kasutamine elektri- ja elektroonikaseadmetes. Direktiiv jõustus 21. juulil 2011.

Ained, mille kasutamist piiratakse, on loetletud direktiivi RoHS 2 II lisas. Praegu kehtib piirang plii, elavhõbeda, kaadmiumi, kuuevalentse kroomi, polübroomitud bifenüülide ja polübroomitud difenüüleetrite suhtes ning alates 22. juulist 2019 ja pärast seda hakatakse piirangut kohaldama bis(2-etüülheksüül)ftalaadi (DEHP), butüülbensüülftalaadi (BBP), dibutüülftalaadi (DBP) ja diisobutüülftalaadi (DIBP) suhtes. Direktiivi RoHS 2 III ja IV lisas on loetletud elektri- ja elektroonikaseadmete teatavateks kasutusviisideks ette nähtud materjalid ja komponendid, mis on vabastatud direktiivi RoHS 2 artikli 4 lõike 1 kohasest piirangust.

Direktiivi artiklis 5 on sätestatud, et III ja IV lisa kohandatakse teaduse ja tehnika arenguga (lisatakse, uuendatakse, muudetakse ja tühistatakse erandeid). Vastavalt artikli 5 lõike 1 punktile a lisatakse III ja IV lissasse erandeid juhul, kui see ei muuda nõrgemaks määrusega (EÜ) nr 1907/2006² tagatud keskkonna- ja tervisekaitset ning kui on täidetud vähemalt üks järgmistest tingimustest: materjalide ja komponentide kasutuselt kõrvaldamine või asendamine konstruktsiooni muutmise või materjalide ja komponentidega, mis ei nõua II lisas loetletud materjalide või ainete kasutamist, on teaduslikult või tehniliselt võimatu; asendusainete töökindlus ei ole tagatud või asendamise kahjulik kogumõju keskkonnale, tervisele ja tarbijaohutusele on tõenäoliselt suurem kui sellest tulenev keskkonna-, tervise-, või tarbijaohutusalaan kasu.

Artikli 5 lõikes 1 on sätestatud, et Euroopa Komisjon (edaspidi „komisjon“) lisab teatavateks kasutusviisideks ette nähtud elektri- ja elektroonikaseadmete materjalid ja komponendid III ja IV lisa loetellu eraldi delegeeritud õigusaktidega vastavalt direktiivi artiklile 20. Artikli 5 lõikes 3 ja V lisas on sätestatud menetlus erandi tegemise, uuendamise ja tühistamise alaste taotluste esitamiseks.

2. ÕIGUSAKTI VASTUVÕTMISELE EELNENUD KONSULTEERIMINE

Pärast direktiivi RoHS 2 avaldamist on komisjon saanud ettevõtjatelt palju erandite lubamise ja erandite uuendamise taotlusi³ vastavalt artikli 5 lõikele 3 ja V lisale.

Praegu kehtiv III lisas esitatud erand 18(b) võimaldab kasutada pliid aktivaatorina lahenduslampide fluorestseeruva pulbri (kuni 1 massiprotsent pliid) kihis lampide puhul, mida kasutatakse solaariumilampidena ja mis sisaldavad selliseid luminofoore nagu BSP

¹ ELT L 174, 1.7.2011, lk 88.

² EÜT L 396, 30.12.2006, lk 1.

³ Loetelu on kättesaadav aadressil: http://ec.europa.eu/environment/waste/rohs_eee/adaptation_en.htm

(BaSi2O5:Pb). Komisjon sai kaks taotlust kõnealuse erandi kehtivusaja pikendamiseks – 2014. aasta detsembris ja 2015. aasta jaanuaris. Erandi 18(b) eelmine aegumiskuupäev oli kategooriate 1–7 ja 10⁴ puhul küll 21. juuli 2016, kuid seda kohaldatakse ohtlike ainete kasutamise piiramise direktiivi nõuete (artikli 5 lõike 5 teine lõik) kohaselt seni, kuni komisjon teeb uuendamistaotluse kohta otsuse. Lisaks sai komisjon 2015. aasta jaanuaris taotluse nr 2015-3, kus sooviti, et IV lisasse lisatakse uus erand selliste lahenduslampidega seoses, mida kasutatakse valgusteraapia lampidena ja mis sisaldavad luminofoore. Kuna hindamine näitas, et tehniliselt on võimalik, et meditsiinilisel otstarbel kasutatav lamp võib sobida solaariumis kasutamiseks ning vastupidi, otsustati, et neid eranditaotlusi käsitletakse erandi 18(b) hindamisel koos.

Eranditaotluse hindamiseks algatas komisjon uuringu nõutava tehnilise ja teadusliku hindamise jaoks, mis hõlmas ka kaheksanädalast veebipõhist avatud konsulteerimist⁵ huvirühmadega kõnealuse taotluse üle. Huvirühmadega peetud konsulteerimise käigus esitati üks arvamus.

Avaldati lõpparuanne taotluse hinnanguga⁶; teatati huvirühmadele.

Seejärel konsulteeris komisjon direktiivi RoHS 2 kohaste delegeeritud õigusaktidega tegeleva liikmesriikide eksperdirühmaga ekspertide koosolekul 15. detsembril 2016, kus kuulati ka ettekandeid taotlejatelt ja asjaga kõige lähemalt seotud huvirühmadelt. Ekspertid nõustusid komisjoni esitatud eelnõuga, kusjuures valdav enamik kas ei viibinud kohal või olid hääleõiguseta. Kooskõlas parema õigusloome suunistega avaldati delegeeritud direktiivi ettepanek parema õigusloome portaalil, kus selle kohta sai neli nädalat anda tagasisidet. Saadi kaks märkust, mõlemad neist käsitlesid delegeeritud direktiivi ettepaneku sõnastuses kasutatavate kategooriate küsimust. Märkusi võeti arvesse ja delegeeritud direktiivi ettepanekut muudeti vastavalt. Muudatusele järgneval teisel neljanädalase avaliku tagasiside perioodil saadi neli märkust, millest kõik toetasid delegeeritud direktiivi ettepanekut ning kus ühes taotleti kohest kohaldama hakkamist ja pikemat kohaldamisperioodi. Seoses eranditega aine suhtes kehtivast piirangust võeti kõik vajalikud meetmed artikli 5 lõigete 3–7 kohaselt⁷. Nõukogu ja Euroopa Parlamenti on kõigist toimingutest teavitatud.

Lõpparuandes on toodud esile eelkõige järgmised tehnilised andmed ja hinnangud.

- Plii kasutamine aktivaatorina fluorestseerivas pulbris on vajalik selleks, et baariumsilikaat (BSP) fluorestseeruks. Aktivaator tekitab 254 nm kiirguse toimel UV-kiirguse (lainepikkusega 290 nm – 400 nm) ning aktivaatorit kasutatakse üle 95 %-s siseruumides kasutatavates madalrõhu- elavhõbeaurulampides, mida kasutatakse päevituse saavutamiseks ning teatavatel meditsiinilistel eesmärkidel. Nii saadakse intensiivne UV-kiirgus (350 nm-se lainepikkusega), millest alates algab naha pigmenteerumine (päevitamise tulemus).

⁴ Need kategooriad on järgmised: 1. suured kodumasinad; 2. väikesed kodumasinad; 3. infotehnoloogia- ja telekommunikatsiooniseadmed; 4. tavatarbijatele määratud seadmed; 5. valgustusseadmed; 6. elektrilised ja elektrontööriistad. 7. mänguasjad, vaba aja veetmise ja spordivahendid; 10. automaadid. Elektri- ja elektroonikaseadmete kategooriad on loetletud direktiivi RoHS 2 I lisas.

⁵ [Konsulteerimisperiood](#): 21. augustist 2015 kuni 16. oktoobrini 2015.

⁶ <https://bookshop.europa.eu/en/assistance-to-the-commission-on-technological-socio-economic-and-cost-benefit-assessment-related-to-exemptions-from-the-substance-restrictions-in-electrical-and-electronic-equipment-pbKH0416554/>

⁷ Loetelu nõutavatest haldustoimingutest on kättesaadav [komisjoni veebilehel](#). Iga delegeeritud õigusakti eelnõu menetluse jooksvat kulgu on võimalik vaadata institutsioonidevahelises delegeeritud õigusaktide registris: <https://webgate.ec.europa.eu/regdel/#/home>.

- Solaariumis kasutatavad seadmed on ELis rangelt reguleeritud ja mis tahes plii võimalik asendaja peaks vastama töökindluse, ohutuse ja terviseriski osas kehtestatud kriteeriumidele. Praegu sellised alternatiivid puuduvad ja seega on plii asendamine teaduslikult ja tehniliselt teostamatu.

Kategooriate 1–7 ja 10 osas tehtud hindamise tulemused näitavad, et see konkreetne erand on kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1907/2006 (REACH) ja seega ei nõrgendata selle erandi tegemisel keskkonna- ja tervisekaitset, nagu on nõutud direktiivi 2011/65/EL artiklis 5. Lisaks on vähemalt üks artikli 5 lõike 1 punktis a nimetatud asjaomane kriteerium III lisa kirjega 18(b) seotud erandi taotluses täidetud. Kuna asjaomaste kasutusviiside jaoks ei ole praegu saadaval ega ka lähemal ajal turule tulemas muid piisavalt töökindlaid tehnilisi lahendusi, on erandi kehtivusaeg 21. juulini 2021 põhjendatud; kuna töökindlaid asendustooteid veel ei ole, ei ole selleks ajavahemikuks oodata kahjulikku sotsiaalmajanduslikku mõju. Samuti ei saa erandile antud kehtivusaeg eeldatavasti innovatsiooni kahjulikult mõjutada. Pidades silmas taotlust nr 2015-3 ning asjaolu, et see on tehniliselt võimalik, et meditsiinilisel eesmärgil või päevitamiseks mõeldud lamp võib sobida samasse valgustisse või seadmesse, tuleb lisada erandi 18(b) alla uus kirje konkreetse meditsiinilise kasutusviisi kohta (v.a IV lisa punkti 34 alla kuuluvad seadmed).

Muude kategooriate puhul kui 1–7 ja 10 jääb praegune erand kehtima artikli 5 lõikes 2 sätestatud tähtaegadeks.

3. DELEGEERITUD ÕIGUSAKTI ÕIGUSLIK KÜLG

Delegeeritud direktiiviga lubatakse seoses plii kasutamisega teatavatel kasutusviisidel erand direktiivi 2011/65/EL artikli 4 lõikes 1 sätestatud piirangutest; kõnealune erand tuleb lisada III lissasse.

Õigusakt on delegeeritud direktiiv, nagu on ette nähtud direktiiviga 2011/65/EL, eelkõige selle artikli 5 lõike 1 punkti a asjaomaste nõuetega.

Delegeeritud direktiivi eesmärk on aidata kaasa inimeste tervise ja keskkonna kaitsele ning lähendada asjaomaseid sätteid, et tagada elektri- ja elektroonikaseadmete siseturu toimimine, milleks lubatakse teatavatel kasutusviisidel kasutada muidu keelatud aineid kooskõlas direktiivi RoHS 2 sätetega ning nende sätete kohase III ja IV lisa teaduse ja tehnika arenguga kohandamise korraga.

Proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev meede selle eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

Ettepanek ei mõjuta ELi eelarvet.

KOMISJONI DELEGEERITUD DIREKTIIV (EL) .../...,

16.11.2018,

millega muudetakse tehnika arenguga kohandamise eesmärgil Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/65/EL III lisa seoses erandiga, milles käsitletakse plii kasutamist aktivaatorina lahenduslampide fluorestseeravas pulbris, mis sisaldab luminofore

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiivi 2011/65/EL teatavate ohtlike ainete kasutamise piiramise kohta elektri- ja elektroonikaseadmetes,¹ eriti selle artikli 5 lõike 1 punkti a,

ning arvestades järgmist:

1. Direktiivi 2011/65/EL kohaselt peavad liikmesriigid tagama, et turule lastud elektri- ja elektroonikaseadmed ei sisaldaks teatavaid ohtlikke aineid, mis on loetletud kõnealuse direktiivi II lisas. Seda nõuet ei kohaldata direktiivi 2011/65/EL III lisas loetletud kasutusviiside suhtes.
2. Elektri- ja elektroonikaseadmete kategooriad, mille suhtes kohaldatakse direktiivi 2011/65/EL, on loetletud kõnealuse direktiivi I lisas.
3. Plii on piiratud kasutusega aine, mis on kantud direktiivi 2011/65/EL II lisa loetellu. Plii kasutamine aktivaatorina lahenduslampide fluorestseeruva pulbri (kuni 1 massiprotsent pliid) kihis lampide puhul, mida kasutatakse solaariumilampidena ja mis sisaldavad selliseid luminofore nagu BSP (BaSi2O5:Pb), on erandkorras sellest piirangust vabastatud ning see kasutusviis on praegu loetletud kõnealuse direktiivi III lisa kirjes 18(b). Erandi esialgne aegumiskuupäev oli kõnealuse direktiivi artikli 5 lõike 2 teise lõigu kohaselt kategooriate 1–7 ja 10 puhul 21. juuli 2016.
4. Komisjon sai taotluse kõnealuse erandi kehtivusaja pikendamiseks enne 21. jaanuari 2015 vastavalt direktiivi 2011/65/EL artikli 5 lõike 5 esimesele lõigule. Artikli 5 lõike 5 teise lõigu kohaselt kehtib see erand seni, kuni otsus selle kasutusviisi kohta on vastu võetud.
5. Lisaks sai komisjon 2015. aasta jaanuaris taotluse nr 2015-3, kus sooviti, et IV lisasse lisatakse uus erand selliste lahenduslampidega seoses, mida kasutatakse valgusteraapia

¹ ELT L 174, 1.7.2011, lk 88.

lampidena (meditsiiniseade) ja mis sisaldavad luminofoore. Kuna hindamine näitas, et tehniliselt on võimalik, et meditsiinilisel otstarbel kasutatav lamp võib sobida solaariumis kasutamiseks ning vastupidi, otsustati, et neid eranditaotlusi käsitletakse erandi III lisa kirje 18(b) hindamisel koos.

6. Plii kasutamine aktivaatorina fluorestseeruvast pulbris on vajalik selleks, et baariumsilikaat (BSP) fluorestseeruks. Aktivaator tekitab 254 nm kiirguse toimet UV-kiirguse (lainepikkusega 290 nm – 400 nm) ning aktivaatorit kasutatakse üle 95 %-s siseruumides kasutatavates madalrõhu- elavhõbeaurulampides, mida kasutatakse päevituse saavutamiseks ning teatavatel meditsiinilistel eesmärkidel. Aktivaator tekitab UV-kiirguse (lainepikkusega 350 nm), millest alates algab naha pigmenteerumine.
7. Solaariumis kasutatavad seadmed on liidus rangelt reguleeritud ja mis tahes plii võimalik asendaja peaks vastama töökindluse, ohutuse ja terviseriski osas kehtestatud kriteeriumidele. Praegu sellised alternatiivid puuduvad.
8. Kuna töökindlad asendajad puuduvad, ei ole plii asendamine või kõrvaldamine teatavates luminofoore sisaldavates lahenduslampides teaduslikult ja tehniliselt teostatav. Erand on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1907/2006² ning selle tegemisel ei nõrgendata seega keskkonna- ja tervisekaitset. Erandit, mille kohaselt võib kasutada pliidi aktivaatorina lahenduslampide fluorestseeruva pulbri (kuni 1 massiprotsent pliidi) kihis lampide puhul, mida kasutatakse solaariumilampidena ja mis sisaldavad luminofoore, tuleks seega pikendada.
9. Kuna kõnealuste kasutusviiside puhul puuduvad siiani turul töökindlad alternatiivid, tuleks erandit direktiivi 2011/65/EL I lisas esitatud kategooriate 1–7 ja 10 puhul pikendada maksimaalset kehtivusaja piires, st kuni viieks aastaks ehk kuni 21. juulini 2021. Pidades silmas pingutusi, mida tehakse töökindla asendaja leidmiseks, ei avalda kõnealuse erandi kestus tõenäoliselt innovatsioonile kahjulikku mõju.
10. Muude kategooriate puhul kui direktiivi 2011/65/EL I lisas esitatud 1–7 ja 10 jääb praegune erand kehtima direktiivi 2011/65/EL artikli 5 lõike 2 teises lõigus sätestatud tähtaegadeks. Selguse huvides tuleks lisada need aegumiskuupäevad kõnealuse direktiivi III lisasse.
11. Pidades silmas taotlust nr 2015-3 ning asjaolu, et tehniliselt on võimalik, et meditsiinilisel eesmärgil kasutamiseks mõeldud lamp võib sobida päevitamiseks mõeldud lampi ning vastupidi, tuleks lisada direktiivi 2011/65/EL III lisas esitatud erandi 18(b) alla uus kirje 18(b)-I konkreetse meditsiinilise kasutusviisi kohta, mis ei hõlma direktiivi 2011/65/EL IV lisa punkti 34 alla kuuluvaid seadmeid. Seda uut kirjet kohaldatakse kategooriate 5 ja 8 suhtes ning see kehtib kuni 21. juulini 2021.
12. Seepärast tuleks direktiivi 2011/65/EL vastavalt muuta,

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ja millega asutatakse Euroopa Kemikaalide Agentuur (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 2011/65/EL III lisa muudetakse vastavalt käesoleva direktiivi lisale.

Artikkel 2

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt [12. kuu viimasel päeval pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva]. Nad edastavad kõnealuste õigus- ja haldusnormide teksti viivitamata komisjonile.

Liikmesriigid kohaldavad kõnealuseid norme alates [üks päev pärast 12. kuu viimast päeva pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva].

Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse meetmetesse või nende meetmete ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetavate põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 3

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 4

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 16.11.2018

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER